

har forstaaet, er det Pointen; Argumentationen mod den af den ærede Krigsminister i korte Træk berørte Forsvarsplan, at betro hele Landets Forsvar saa at sige til Flaaden, at man dog ikke derved vilde kunne opnaa at hamle op med Tydsland. Jeg har ikke kunnet se det Overbevisende i denne Grund, thi det Spørgsmaal paatrænger sig strax, om man, naar man lægger Bøgen paa Landhæren, da opnaar at hamle op med Tydsland. Kan man give den en saadan Størelse, at man med den kan opnaa at byde Tydsland Spidsen? Det er et Spørgsmaal, der maa besvares benegtende, og jeg ser altsaa ikke, at der kan være noget Afgjørende i den Argumentation, som Motiverne indeholde i den af mig nævnte Retning. Det stiller sig for mig saaledes, at ligesom ved Forsvarsplanen af 1866 — og det er den, som er gjenoptagen i det foreliggende af de ærede Forslagsstillere indbragte Lovforslag — saaledes er ogsaa ved dette Lovforslag Hovedvægten lagt paa Landhæren, uagtet vort Land er delt ved saa mange Sunde og Stræder, at man erkjender fra alle Sider, at det vil være vanskeligt og vil vare en Stund at faae samlet Hæren paa det Punkt, hvor netop Faren truer.

Naar man altsaa bliver ved at bygge paa denne Forsvarsplan, stiller det sig for mig saaledes, at saa vise Fæstningerne sig ogsaa bestandigt i Baggrunden, i de store Fæstninger, tidligere eller senere, og heller ikke er der af den ærede Ordfører lagt Dølgemaal paa, at man paa en Maade siden maatte komme til et Tillæg til denne Ordning, eller til et yberligere Lovforslag, som maatte ordne Befæstningsvæsenet. Paa Grundlag af Forsvarsplanen af 1866 have vi allerede længe set Planen om Kjøbenhavns Befæstning dukke frem og antage bestandig fastere Former, og jeg tror heller ikke, at de ærede Forslagsstillere ville kunne forhindre det ved nu at bygge paa det samme Grundlag eller ved i et saadant Lovforslag som det foreliggende at fastsætte Noget om Garnisoneringsforholdene, at der skal garnisonere visse større Afdelinger af de forskellige Vaaben i Sylland. Jeg kan derfor ikke negte, at jeg ikke kan indse, at det egentlig vil blive nogen saadan stor Glædesdag for Landet, om det foreliggende Lovforslag skulde blive ophøiet til Lov. Jeg har ikke kunnet danne mig den Forestilling, at man derved i Virkeligheden løser den Opgave, som er stillet for os i den her omtalte Retning, som er stillet os at løse med de Kræfter, som nu engang staa til vor Raadighed. Mere gjør Forslaget Indtrykket paa mig af at være en Handel, og jeg tilstaa, at jeg har en vis Frygt for, at der, jeg veed ikke om kortere eller længere Tid, vil kunne komme et Tidspunkt, da man ikke har Mere at handle med, da man har bortgivet Alt, som man fra deres Side, som vi pleie at regne til vore politiske Modstandere, sætter Pris paa. Jeg erindrer meget

vel en Uttring, jeg hørte af det ærede Medlem for Præstø Amts 1ste Valgkreds (Scavenius) under en tidligere Behandling af Hærløven her i Salen, at, naar man vilde hjælpe hans Parti til at bringe denne Sag i Orden, bød han sig ikke om Forhandling mere, saa kunde det være det Samme. Naar i det Hele et Forslag som dette, saaledes som den ærede Ordfører selv fremstillede det, kun er, hvad jeg før kaldte det, et pis-aller, kun er en Foranstaltning, man gaar til for at afværge et større Onde, kun er et mindre Onde, man griber for at afværge et formentlig, hypotetisk større Onde, som ellers vilde komme ud af Fællesudvalget, om overhovedet Fællesudvalget kom til noget Resultat, forekommer det mig rigtigere at gaa den Vej, at man hverken griber det ene eller det andet Onde, men roligt overlader Sagen til Fremtiden. Vi have jo i vor Hærløven en Paragraf, hvis Indhold er af den Bestaaffenhed, at Løven vil komme til Revision hos os hvert Aar. Vi behøve altsaa ikke at være bange for, at vi ikke skulde komme til at bestæftige os med de Sager igjen, dersom denne Rigsdag skulde slutte, uden at enten det foreliggende Forslag eller et andet, som afflutter Sagen, bliver ført til Ende. Jeg kunde altsaa for mit Vedkommende, saaledes som jeg idetmindste for Dieblittet er istand til at se paa Sagen, meget ønske, at denne Rigsdag blev sluttet, uden at der blev foregredet Noget om Ordningen af vort Forsvarsvæsen, og navnlig uden at en Nydannelse af Hærløven blev Resultatet af Rigsdagens Arbejde.

Tang: Jeg skal fatte mig i meget stor Rothed, da jeg kan se, at det høie Thing nu ikke agter at høre paa Sagen længere. Som Enhver veed, hører jeg til dem, der have ønsket denne Sag fremmet, og at vi maatte komme til at se udelukkende paa, hvad der hørte til Folkets og Rigets Bedste, men den Gang, det Hele har taget, har rigtignok forekommet mig høist forunderlig. Ser man paa Forhandlingerne sidste Gang herinde og nu igjen idag, og se og læse Folket det ude i Landet, ville de vistnok sige: Det spoger i Rigsdagen. Sidste Gang, Sagen var til Forhandling herinde, saae vi jo et Dyrtrin, hvor den ene Benstregruppe og Høire paa en Maade saldt hinanden i Armene og sagde: Nu skal Sagen ind i Fællesudvalget, nu skal det blive til Noget, og alle de haarde Ord, der før vare byttede, saae det ud til skulde være glemte. Det har derfor forundret dem, der havde Tro paa, at Sagen nu skulde blive gjennemsøret ved denne Side af Benstre og Høire, — hvad man maatte tro, efter hvad der her var passeret — at se den Bending, den kom til at tage i Udvalget, og jeg hører til dem, der rent ud maa tilstaa, at saadan som den Sag der gik, er der for mig noget politisk Uædeligt deri, som jeg ikke ønsker skulde komme til at gjentage sig. Men idet jeg siger dette,